

NY KVÆLSTOFREGULERING MED KORREKTION FOR UDBYTTE I AFGRØDER PÅ HUSDYRBRUG

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Der er beskrevet forskellige metoder til opgørelse af udbyttet i afgrøder på husdyrbrug, der opfodrer egen avl.

24. oktober 2016

Kvælstofregulering med korrektion for udbytte i afgrøder på husdyrbrug, der opfodrer egen avl

SEGES har vurderet mulighederne for, at der i en ny, fremtidig kvælstofreguleringer kan indgå metoder til at korrigere kvælstofnormen for forventet højere udbytte i afgrøder på husdyrbrug, der helt eller delvis opfodrer egen avl. Den nuværende korrektionsmulighed forudsætter, at der som dokumentation foreligger faktura på salg af afgrøden. Det har længe været et stort ønske fra erhvervets side, at muligheden for at korrigere for forventede højere udbytter udstrækkes til alle bedrifter.

I 2005-2007 blev der gennemført et 3-årigt pilotprojekt med korrektion for forventede højere udbytter på kvægbrug og svinebrug. I pilotprojektet var korrektionen for udbytte baseret på et krav om en samtidig korrektion af indholdet af kvælstof i husdyrgødning. Kravet om samtidig korrektion sikrede et selvregulerende system. Ulemperne var først og fremmest tidsforbruget til at udarbejde korrektionerne og en ressourcekrævende myndighedskontrol. Det har derfor været drøftet, om det er muligt at indføre en enklere korrektionsmulighed.

Mulighederne for at udforme en enklere korrektionsmodel afhænger af hvilke dokumentationskrav, der stilles, og i hvilken udstrækning korrektionsmodellen skal være selvregulerende. I det følgende er beskrevet fire korrektionsmodeller baseret på forskellige krav til dokumentation.

KORREKTION PÅ BASIS AF VEJEDE UDBYTTER

Mange bedrifter har adgang til en brovægt eller et andet vejesystem, så der kan foretages en ganske nøjagtig opgørelse af høstudbytterne. Dokumentationen for forventede højere udbytter kan bestå af et egenkontrolsystem, hvor der opstilles nogle krav til datalogning mv. Ud over logning af de indvejede mængder registreres afgrødens vandprocent, så udbyttet kan opgøres som standardvare. Det kan eventuelt være en forudsætning for at anvende denne korrektionsmodel, at der ikke samtidig foretages en type 2 korrektion af indholdet af kvælstof i husdyrgødning.

KORREKTION PÅ BASIS AF VEJEDE UDBYTTER OG OPGØRELSE AF FODERBEHOV

Høstudbytterne opgøres på basis af et egenkontrolsystem som beskrevet ovenfor; men der suppleres med en opgørelse af foderbehovet i husdyrholdet på basis af standardværdier. Hvis der er tale om en opgørelse af udbytter i foderkorn, så beregnes det normale foderkornbehov ud fra besætningsdata, antal producerede dyr og den normale kornandel i foderrationen. Opgørelsen af høstudbytterne sammenholdes med det opgjorte foderkornbehov korrigeret for køb, salg og beholdninger for at fange eventuelle fejl i udbytteopgørelsen. Opgørelsen af behovet for foderkorn vurderes at kunne gøres meget enkelt. En regel om at, at det samlede angivne udbytte af foderkorn ikke må overstige det maksimale behov for foderkorn vil give en overgrænse for, hvilket udbytte, der kan angives. Det svarer indirekte til, at udbytter i grovfoderafgrøder (ved indplacering af græs) ikke må overstige 4.000 FE pr. ko.

BEREGNING AF HØSTUDBYTTER UD FRA FODERFORBRUG, KØB, SALG OG BEHOLDNINGER

I stedet for at tage udgangspunkt i vejede udbytter tages udgangspunkt i husdyrproduktionens foderbehov ved et standard foderforbrug. Ved at korrigere for køb, salg og beholdninger af foder og foderafgrøder kan man opgøre bedriftens forbrug af egen avl under forudsætning om et standard foderforbrug i besætningen. Ud fra forbrug af egen avl, salg og beholdninger opgøres høstudbytterne på egen bedrift. Det kan stilles som en forudsætning for at anvende denne korrektionsmodel, at der ikke samtidig foretages en type 2 korrektion af indholdet af kvælstof i husdyrgødning. Det er hensigtsmæssigt, at opgørelsesperioden er den samme som for bedriftens årsregnskab, hvilket i de fleste tilfælde er kalenderåret. Via årsregnskabet foreligger der dokumentation for køb, salg og beholdninger.

Samtidig korrektion af udbytter og indhold af kvælstof i husdyrgødning

I nogle tilfælde vil bedrifter, der har højere udbytter i foderafgrøder end udbyttenerne, også kunne dokumentere et lavere indhold af kvælstof i husdyrgødning end normen (type 2 korrektion). Hvis bedriften har den nødvendige dokumentation for at kunne foretage en type 2 korrektion, så kan der også udarbejdes en samtidig korrektion af udbytter og af indhold af kvælstof i husdyrgødning i stil med den fremgangsmåde, der blev afprøvet i pilotprojektet i 2005-2007. Der udarbejdes en samlet opgørelse af bedriftens foderforbrug ud fra forbruget af egen avl, indkøbt foder og beholdninger. Ud fra foderforbrug og produktionsdata beregnes udskillelsen af kvælstof i husdyrgødning. En korrektionsfaktor for N i husdyrgødning beregnes ved at sammenholde den beregnede udskillelse med besætningens normproduktion af N i husdyrgødning. Høstudbytter af foderafgrøder opgøres ud fra salg, beholdninger og den fodermængde af egen avl, der indgår i beregningen af korrektionsfaktoren for N i husdyrgødning. Derigennem er korrektionsmodellen selvregulerende. Opgørelsesperioden bør være den samme som for bedriftens årsregnskab, der indeholder dokumentation for køb, salg og beholdninger. Metoden er lidt mere administrativ tung end ovenstående.

Det bør overvejes, om der skal indføres to korrektionsmodeller. Den ene model kunne bygge på et egenkontrollsystem baseret på vejedata. Denne model vil være attraktiv for bedrifter, der har mulighed for egenkontrol af høstudbytter, og som eventuelt ikke har data fra produktionskontrol i husdyrproduktionen. Men nogle bedrifter vil have behov for en model, der både give mulighed for at korrigere udbytter og indhold af kvælstof i husdyrgødning.

Leif Knudsen Søren Kolind Hvid

Chefkonsulent, Gødskning Landskonsulent, Gødskning

SEGES Planter & Miljø SEGES Planter & Miljø